

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten

eerste kamer

Openbare zitting van 14 mei 2024

Dossiernummer TB-306-2023 (TA/SA/0459/2023)

In de zaak van:

Mr. X, advocaat bij de balie te Antwerpen
Verschijnend in persoon bijgestaan door mr. Y

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing:

1.

De aan de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, 2^e kamer voorgelegde feiten werden omschreven in de oproepingen bij aangetekend schrijven van 30 augustus 2023 aan mr. X en zijn zoals samengevat door de tuchtraad de volgende:

- I. Onregelmatigheden op de derdenrekening (BPA/21-22/0795)*
- II. Onregelmatigheden op de schuldbemiddelingsrekening BE20 de procedure "Collectieve schuldenregeling" van dhr. A (BPA/22-23/0005) en mogelijk ook op andere schuldbemiddelingsrekeningen*
- III. Niet diligent handelen binnen het mandaat van schuldbemiddelaar (BPA/22-23/0005 en BPA/21-22/0319)*
- IV. Het ondergaan van een beslag op last van de fiscus op roerend goed ten laste van BV Advocaat X (BPA/21-22/0670)*
- V. Het ondergaan van een beslag op roerend goed ten laste van de BV B*
- VI. a) Een (schuldbemiddeling)rekening te openen en te beheren genaamd C met nummer BE41 dewelke – die volgens mededeling – aanvankelijk werd geopend om de opbrengsten van verkopen uit faillissementen via de firma C te centraliseren maar met dit doel nooit werd gebruikt.*
b) Een (schuldbemiddeling)rekening te openen en te beheren genaamd SB X of CSR X met nummer BE97 welke – volgens mededeling – werd geopend om gelden uit verschillende collectieve schuldenregelingen op te sparen (terwijl het geen spaarrekening maar een rubriekrekening betreft).

Het betreft inbreuken strijdig met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van de advocaat ten grondslag liggen en zoals die worden vermeld in artikel 1 Codex deontologie voor advocaten. Op grond van artikel 456 Gerechtelijk Wetboek komt het aan de tuchtraad toe hierop toe te zien en die inbreuken desgevallend te bestraffen om een behoorlijke beroepsuitoefening te waarborgen.

De beslissing van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, 2^e kamer van 21 december 2023:

- verklaart de tuchtvervolgning toelaatbaar;
- verklaart de tenlasteleggingen bewezen;
- beveelt dat mr. X wordt geschrapt van het tableau van de Balie Antwerpen.

2.

Van deze beslissing werd per aangetekende brief van 22 december 2023 (poststempel) kennisgeving gedaan aan mr. X, aan de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen en aan de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen.

3.

Mr. X heeft tegen de voormelde beslissing tijdig en geldig *hoger beroep* ingesteld bij aangetekende brief van 5 januari 2024 (poststempel).

Voor de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen werd door mr. Z, daartoe door de stafhouder aangesteld, op de tuchtzitting in beroep van 23 april 2024 verslag uitgebracht.

Mr. X werd op de tuchtzitting van beroep van 23 april 2024 gehoord in zijn middelen in hoger beroep, bijgestaan door zijn advocaat mr. Y.

Advocaat-generaal Pim Vanwalleghem heeft voor de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel op de tuchtzitting in beroep van 23 april 2024 advies uitgebracht, waarop mr. X heeft kunnen repliceren.

Mr. X heeft er het laatste woord gekregen.

De tuchtraad van beroep heeft kennis genomen van het procedure- en stukkendossier, er gekend onder het nummer TAA/SA/0459/2023, en ook van de beroepsakte en de op de tuchtzitting in beroep voor mr. X genomen conclusies en neergelegde stukken.

4.

De bevindingen van de tuchtraad aangaande de tenlasteleggingen I t.e.m. VI worden in beroep door niets ontkracht of weerlegd en zijn te bevestigen.

Mr. X gedraagt zich luidens de voor hem genomen conclusie in hoger beroep naar de wijsheid van de tuchtraad van beroep wat de vastgestelde inbreuken betreft.

5.

Wat de tuchtsanctie betreft verzoekt Mr. X rekening te houden met de volgens hem verzachtende omstandigheden en specifieke elementen:

- dat hij tijdens een incidentloze baliecarrière van bijna 20 jaar een blanco tuchtverleden heeft gehad, wat volgens hem zou aantonen dat hij in staat moet worden geacht zich te herpakken om verder het beroep op een correcte wijze uit te oefenen;
- dat hij vanaf het begin van het tuchtonderzoek alle medewerking heeft verleend aan de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen, aan de tuchtonderzoeker en aan de aangestelde gerechtsmandataris, wat volgens hem zou getuigen van zijn schuldinzicht en van zijn wil om zich te herpakken;
- dat hij inmiddels al zeer zwaar zou zijn gesanctioneerd door niet meer te worden aangesteld als collectieve schuldbemiddelaar of als curator alsook door het verliezen van zijn allerbelangrijkste cliënt E terwijl volgens hem het opleggen van een effectieve schorsing of schrapping geenszins in het belang zou zijn van de schuldeisers ten aanzien van wie hij over voldoende inkomsten moet beschikken om de openstaande saldi aan te zuiveren;
- dat er behoudens de weliswaar zware financiële onregelmatigheden, in werkelijkheid geen andere zware klachten ten aanzien van mr. X zouden zijn met betrekking tot de uitoefening van het beroep van advocaat;
- dat hij niet alleen coöperatief zou zijn geweest in het gevoerde tuchtonderzoek, maar inmiddels ook al een aanzienlijk deel van de schulden zou hebben terugbetaald en zou bewijzen belangrijke inspanningen te leveren om de nog openstaande bedragen aan te zuiveren;
- dat sinds de ontdekking van de onregelmatigheden die het voorwerp van dit dossier uitmaken er lastens hem geen nieuwe onregelmatigheden meer zouden zijn vastgesteld;
- dat volgens hem in vergelijkbare omstandigheden reeds terecht zou zijn geoordeeld dat het aangewezen is betrokkene nog een kans te geven, door de uit te spreken tuchtsanctie op te leggen met een uitstel onder voorwaarden.

Mr. X kan hierin geenszins worden gevolgd.

Samen met de tuchtraad weze op de overwogen en te bevestigen gronden vastgesteld dat mr. X wetens en willens en op georganiseerde wijze en voor zeer aanzienlijke bedragen gelden uit faillissementen, uit schuldbemiddelingsdossiers en van zijn cliënten heeft aangewend voor eigen profijt.

Hiervoor werden er door mr. X zelfs afzonderlijke rekeningen geopend om de afwijking van de gelden te organiseren.

De koelbloedigheid en onopvallendheid waarmee dit alles jarenlang kon gebeuren is flagrant.

De onaanvaardbare feiten werden blijkens het eindverslag van de onderzoeker-verslaggever toenmalig pro-stafhouder F louter toevallig ontdekt naar aanleiding

van bij een periodieke controle vastgestelde onregelmatigheden op de derdenrekening van mr. X.

Zoals terecht besloten door de onderzoeker-verslaggever en hier te bevestigen is het absoluut onaanvaardbaar dat een advocaat gelden die hij voor derden ontvangt niet onmiddellijk doorstort aan wie het behoort.

Het kan op geen enkele wijze toegelaten zijn om derdengelden van hun doel af te wenden.

Evenmin mogen derdengelden ontvangen worden op andere rekeningen dan de bij de Orde gekende derdenrekening(en).

Het oneigenlijk gebruik van zelf gecreëerde 'tussenrekeningen' is ontoelaatbaar. De regelgeving daaromtrent is duidelijk en laat geen misverstanden toe. Vermenging van vermogens is verboden.

De uiterst laakbare handelwijze vanwege mr. X betreft flagrante inbreuken op de artikelen 133 en 134 Codex deontologie voor advocaten en artikel 446 *quater* van het Gerechtelijk Wetboek.

Waar artikel 128, lid 2 Codex Deontologie voor Advocaten vermeldt dat deze afdeling (derdengelden) niet van toepassing is op de rekeningen die door een advocaat worden gebruikt in uitvoering van een gerechtelijk mandaat, geldt uiteraard evenzeer tuchtrechtelijke sanctioneerbaarheid in hoofde van mr. X die van zijn gerechtelijk mandaat misbruik heeft gemaakt om gelden van hun doel af te wenden wegens schending van artikel 455 Gerechtelijk Wetboek.

De advocaat-gerechtelijk mandataris blijft immers onderworpen aan de deontologie van de advocaat, tenzij de deontologische regel onvereenigbaar is met zijn mandaat.

Met de opzettelijk in strijd met de bepalingen van de faillissementswet of de wettelijke regeling inzake de procedure van collectieve schuldenregeling gepleegde feiten, heeft mr. X als curator / schuldbemiddelaar in strijd met artikel 455 Gerechtelijk Wetboek de verplichting geschonden om de eer van de Orde van advocaten op te houden en de beginselen in acht te nemen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen in de zin van artikel 1 Codex deontologie voor advocaten en artikel 455 Gerechtelijk Wetboek.

Bij de beoordeling van de feiten inzake het misbruik van de schuldbemiddelingsrekeningen en het niet diligent handelen in de schuldbemiddelingsdossiers, moet rekening worden gehouden met het feit dat mr. X als advocaat het vertrouwen heeft geschonden dat de gerechtelijke overheden in de advocatuur stellen door misbruik te maken van een zwakke positie waarin de tot de procedure toegelaten persoon zich bevindt.

Het afwenden van derdengelden, het niet diligent handelen wanneer gerechtelijke mandaten worden opgenomen en het zichzelf verrijken via misbruik van de opgenomen gerechtelijke mandaten, tasten de goede naam van de advocatuur aan.

De advocaat die zich hieraan bezondigt zoals mr. X, heeft iedere geloofwaardigheid en elk vertrouwen verloren én bij de balie, én bij de rechterlijke macht én bij het publiek.

Het in deze omstandigheden bijkomend ondergaan van beslagen op roerend goed is eveneens laakbaar.

Bovendien moeten rechtzoekenden beschermd worden tegen advocaten die op structurele wijze gelden van derden afwenden voor eigen profijt, zoals mr. X flagrant heeft gedaan.

Dat mr. X een blanco tuchtregister heeft en geen nieuwe feiten meer zou hebben gepleegd, is deontologisch gezien geen verzachtende omstandigheid, nu dit absoluut normaal is en behoort te zijn in hoofde van de advocaat.

Hetzelfde geldt wat betreft de bewering dat mr. X vanaf het begin van het tuchtonderzoek alle medewerking zou hebben verleend aan de stafhouder van de Orde van advocaten balie Antwerpen, aan de tuchtonderzoeker en aan de aangestelde gerechtsmandataris, wat evenzeer niet meer dan zijn normale plicht is als advocaat.

Ook het feit dat mr. X zijn slachtoffers/schuldeisers inmiddels probeert terug te betalen is evenzeer alleen maar zijn plicht en deontologisch gezien geen verzachtende omstandigheid, doch is integendeel in het licht van het mogelijk correctioneel voorkomen van de onderhavige verduisteringen zelfs ten zeerste in zijn eigen voordeel en belang om burgerlijke partijstellingen te vermijden.

De bewering dat mr. X nooit de bedoeling zou hebben gehad de verduisterde gelden te ontdragen ten definitieve titel doch dit altijd zou hebben willen rechtzetten, komt volkomen oncontroleerbaar voor en maakt hier ook niet uit. Het staat immers rechtens vast dat hij het heeft geprobeerd en met bedrieglijk opzet.

De mogelijk ernstige impact van de professionele en privé moeilijkheden van mr. X zoals in diens beroepsconclusie uiteengezet, kan gelet op de ernst en de aard van de bewezen feiten geen mildere sanctie verantwoorden.

Dat de uitoefening van de advocatuur noodzakelijk zou zijn in hoofde van mr. X om zijn schuldeisers te kunnen voldoen blijkt uit niets. Uit de beroepsconclusie en voorgebrachte stukken desbetreffende kan veeleer worden besloten dat mr. X daaraan ook zou kunnen voldoen met zijn actuele middelen en mogelijkheden.

Ook de in beroepsconclusie gedane bewering dat mr. X inmiddels al zeer zwaar zou zijn gesanctioneerd door niet meer te worden aangesteld als collectieve

schuldbemiddelaar of als curator alsook door het verliezen van zijn allerbelangrijkste cliënt E, kan niet worden gevolgd nu dit geen sancties betreffen doch beslissingen van gerechtelijke overheden en/of derden om de hen eigen zijnde redenen.

Een schorsing al dan niet met uitstel, met de mogelijkheid om eenvoudig het beroep van advocaat verder te zetten en/of na verloop van enige tijd terug te hervatten, is niet aanvaardbaar in het licht van de ernst en de aard van de bewezen feiten.

Het besluit van de tuchtraad is te bevestigen dat mr. X ongeschikt is om het beroep van advocaat uit te oefenen zodat slechts één sanctie gepast is, met name de zwaarste: de *schrapping*.

BESLISSING VAN DE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN

De rechtspleging is verlopen in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Recht sprekend op tegenspraak.

De tuchtraad van beroep verklaart dat het *hoger beroep* van mr. X tegen de beslissing van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, 2^e kamer van 21 december 2023 tijdig en geldig is ingesteld bij aangetekende brief van 5 januari 2024 (poststempel) en ontvankelijk is doch ongegrond.

Overeenkomstig artikel 460, laatste lid Gerechtelijk Wetboek wordt mr. X verwezen in de kosten, op heden niet nuttig te bepalen.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging en zijn aanwezig bij de uitspraak:

Luc Thabert, voorzitter, en de assessoren Philippe De Jaegere, Frank Cambien, Frank Van der Schueren en Ingrid Martens.

Philippe De Jaegere

Frank Cambien

Frank Van der Schueren

Ingrid Martens

Ludwig Evens

Luc Thabert